

Sz. P. Minister Władysław Kosiniak-Kamysz

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

Podwójny Uśmiech
Stowarzyszenie na rzecz bliźniąt
www.blizniaki.net

ul. Grochowska 56/76
04-282 Warszawa

Tel./Faks: 22 409 09 77
klub@blizniaki.net

Warszawa, dnia 22 sierpnia 2014 roku

Dotyczy: Uchwała Najwyższego Sądu Administracyjnego (sygn. akt I OPS 15/13)

Szanowny Panie Ministrze,

w dniu 26 czerwca 2014 roku Najwyższy Sąd Administracyjny podjął uchwałę (sygn. akt I OPS 15/13), zgodnie z którą **dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego**, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1456 ze zm.), w przypadku korzystania z urlopu wychowawczego w celu sprawowania opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu, **przysługuje do zasiłku rodzinnego na każde z tych dzieci**.

Jak Pan Minister zapewne wie, problem pojawiał się na gruncie przepisów ww. ustawy. Zgodnie z art. 10 ust. 2 dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje w wysokości 400 zł miesięcznie. Ustawodawca nie zdecydował się na wprowadzenie bardziej precyzyjnych regulacji, wyjaśniających, czy dodatek przysądza się niezależnie od liczby potomków urodzonych w trakcie jednego porodu, czy na każde dziecko odrębnie. Taka redakcja prowadziła niejednokrotnie do sprzecznych interpretacji dokonywanych przez sądy administracyjne. (Dla przykładu – jeden dodatek przyznano rodzicom bliźniąt m.in. w wyroku WSA w Olsztynie z dnia 5 grudnia 2006 r. sygn. akt II SA/OI 837/06, wyroku WSA w Warszawie z dnia 5 czerwca 2012 r. sygn. akt VIII SA/Wa 152/12, wyroku WSA we Wrocławiu z dnia 26 czerwca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wr 149/12, wyroku WSA w Krakowie z dnia 18 października 2012 r. sygn. akt III SA/Kr 1495/11, wyroku WSA w Rzeszowie z dnia 28 listopada 2012 r. sygn. akt II SA/Rz 900/12, wyrokach WSA w Gliwicach z dnia 11 grudnia 2012 r. sygn. akt IV SA/GI 124/12 i z dnia 21 grudnia 2012 r. sygn. akt IV SA/GI 378/12, wyroku WSA w Kielcach z dnia 14 lutego 2013 r. sygn. akt II SA/Ke 38/13, wyroku WSA w Gdańsku z dnia 27 czerwca 2013 r. sygn. akt III SA/Gd 390/13, wyroku WSA w Szczecinie z dnia 5 czerwca 2013 r. sygn. akt II SA/Sz 383/13 oraz w wyroku NSA z dnia 11 lipca 2013 r. sygn. akt I OSK 2692/12.)

Natomiast dodatek do zasiłku osobno na każde z dzieci przyznano w wyrokach: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 24 stycznia 2008 r. sygn. akt IV SA/Po 848/07, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 grudnia 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 1898/12 i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 maja 2013 r. sygn. akt VIII SA/Wa 137/13.

Naszym zdaniem stosowanie odmiennej wykładni art.10 ust. 1 i 2 UŚR narusza art. 32 Konstytucji RP („Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.”), co doprowadza do nierównego traktowania rodzin, w których dzieci urodziły się w czasie jednego porodu, w stosunku do tych, gdzie dzieci przychodziły na świat w odstępach np. roku.

Z ogromnym zadowoleniem przyjęliśmy do wiadomości uchwałę NSA, która jest wiążąca dla wszystkich wojewódzkich sądów administracyjnych. Otwiera bowiem przed rodzicami bliźniąt (oraz wieloraczków) **możliwość walki o dodatki**. Jednak zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o takie zmiany w Ustawie, które nie będą zmuszały rodziców do walki, a przyznają im jednoznacznie to, co im się zgodnie z Konstytucją i w/w Uchwałą NSA należy. Przepis obecnej ustawy jest niejednoznaczny, sporny i powoduje wiele rozbieżności, co potwierdzają przytoczone powyżej orzeczenia sądów administracyjnych na terenie całej Polski, a także sami pracownicy ośrodków pomocy społecznej w swoich publicznych wypowiedziach. Taka sytuacja powinna być niezwłocznie wyjaśniona i poprawiona, gdyż źle wpływa na opinię o rządzie, wzbudza w społeczeństwie poczucie niesprawiedliwości i niepewności.

W chwili obecnej rodzice (zwykle matka) powinni wybrać jedno dziecko, które będzie uprawnione do dodatku. Jednakże zdaniem prof. Romana Hausera „skoro osoba uprawniona korzysta z urlopu wychowawczego, w trakcie którego sprawuje faktyczną opiekę nad każdym dzieckiem i na każde z nich ma przyznany zasiłek, to dotyczy to też

Stowarzyszenie jest Organizacją Pożytku Publicznego

Prosimy, przekaz nam 1% swojego podatku.

Wpis do Krajowego Rejestru Stowarzyszeń: nr KRS 0000206719 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy

dotatku.” W odróżnieniu do zasiłku macierzyńskiego, funkcją dodatku wychowawczego nie jest przecież wyrównanie utraconego dochodu, lecz częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka, w związku z przebywaniem osoby uprawnionej na urlopie wychowawczym - pełni on zatem funkcję zaopatrzeniową.

Jednakże dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego tylko wtedy spełniać będzie swoją **funkcję zaopatrzeniową**, umożliwiając choćby częściowe zaspokojenie potrzeb każdego z wychowywanych przez osobę uprawnioną dzieci, gdy ustalony zostanie na każde dziecko, nad którym sprawowana jest opieka i na które udzielony został urlop wychowawczy. Przyznanie jednego dodatku na dwoje (lub więcej) dzieci nie spełnia swej funkcji zaopatrzeniowej i nie stanowi realizacji konstytucyjnego prawa do ochrony i pomocy rodzinie.

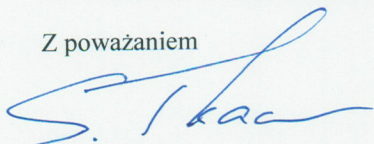
A przecież zgodnie z art. 71 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, „**Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny.** Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.” Rodzice bliźniąt i wieloraczków są konfrontowani bardzo często z nagłym pogorszeniem swojej sytuacji materialnej (nikt nie planuje świadomie ciąży mnogiej, a jak Panu być może wiadomo, większość ciąż bliźniaczych kończy się przed planowanym terminem porodu – co pociąga za sobą wiele trudności związanych z wcześniactwem dzieci i wymaga intensywnego wsparcia medycznego, rehabilitacji, długoletniego leczenia, a także osobistej opieki nad takimi dziećmi przez jednego z rodziców po to, by wyrównać ich szanse rozwojowe w stosunku do rówieśników. Rodziny też nie posiadają całego zaplecza związanego z opieką nad dzieckiem, odziedziczonego po starszym rodzeństwie (choćby butami, ubraniami, wózkiem, łóżeczkami czy fotelikami samochodowymi). Istotą i celem urlopu wychowawczego jest stworzenie pracownikowi warunków do sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w sytuacji trudności z połączeniem obowiązków opiekuńczych z obowiązkami zawodowymi. Opieka nad dwojgiem (lub więcej) dzieci, urodzonych podczas jednego porodu, często uniemożliwia wykonywanie dodatkowych obowiązków zawodowych, co niemal zawsze skutkuje pogorszeniem sytuacji materialnej wielodzietnej rodziny.

Panie Ministrze,

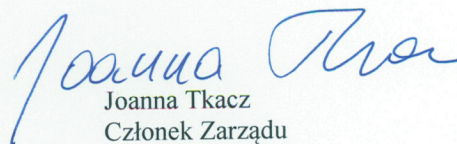
nasze Stowarzyszenie od 10 lat stara się wspierać rodziców bliźniąt i wyrównywać szanse rodzin bliźniaczych oraz pomagać im w pokonywaniu barier społecznych, a także umożliwiać rodzinom o szczególnie trudnej sytuacji materialnej maksymalne obniżenie kosztów związanych z wychowywaniem bliźniąt. Jako Organizacja Pożytku Publicznego od lat wspieramy wiele chorych bliźniąt, finansując ich leczenie i rehabilitację, ale także podstawowe potrzeby, których nie są im w stanie zapewnić rodzice (często matki samotnie je wychowujące).

Tym razem zwracamy się do Pana z **apelem o taką nowelizację** Ustawy o świadczeniach rodzinnych, które będzie nie tylko zgodna z Konstytucją, ale także sprawiedliwa społecznie. Doceniamy działania MPiPS na rzecz rodzin wielodzietnych - Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to krok w dobrym kierunku, ale sam musi Pan przyznać, że to karta dla rodzin zamożnych – z 5% rabatu na zakupy w Almie czy 10% rabat na zakupy w Vistuli bądź Kruku nie skorzysta bowiem żadna znana nam rodzina bliźniacza, bo najzwyczajniej w świecie nie będzie jej na to stać. Na pewno też nie skorzysta z niego żadna rodzina, korzystająca z urlopu wychowawczego w celu sprawowania opieki nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu i otrzymująca z tego tytułu dodatek w wysokości 400 zł miesięcznie. Wierzymy, iż Ministerstwo planuje korzystne zmiany w Ustawie, zgodnie z Uchwałą Najwyższego Sądu Administracyjnego. Chcemy jednoznacznie podkreślić, iż **nie wyrażamy aprobaty dla zmian innego typu** – rozwiązanie inne, niż sugerowane w Uchwale NSA (oraz zapisane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) godziłoby w najbiedniejsze rodziny, a przede wszystkim w dzieci, pozbawiając je równych szans w stosunku do rówieśników.

Z poważaniem

Sebastian Tkacz
Prezes Zarządu

Joanna Tkacz
Członek Zarządu

Do wiadomości:

- Prezes Rady Ministrów Donald Tusk
- Marszałek Sejmu Ewa Kopacz

Kopia:

- Poseł Sławomir Piechota, Przewodniczący Komisji Polityki Społecznej i Rodziny
- Posłanka Marzena Okła-Drewnowicz,
- Posłanka Izabela Katarzyna Mrzygłocka
- Poseł Jan Warzecha

Stowarzyszenie jest Organizacją Pożytku Publicznego

Prosimy, przekaz nam 1% swojego podatku.

Wpis do Krajowego Rejestru Stowarzyszeń: nr KRS 0000206719 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy